

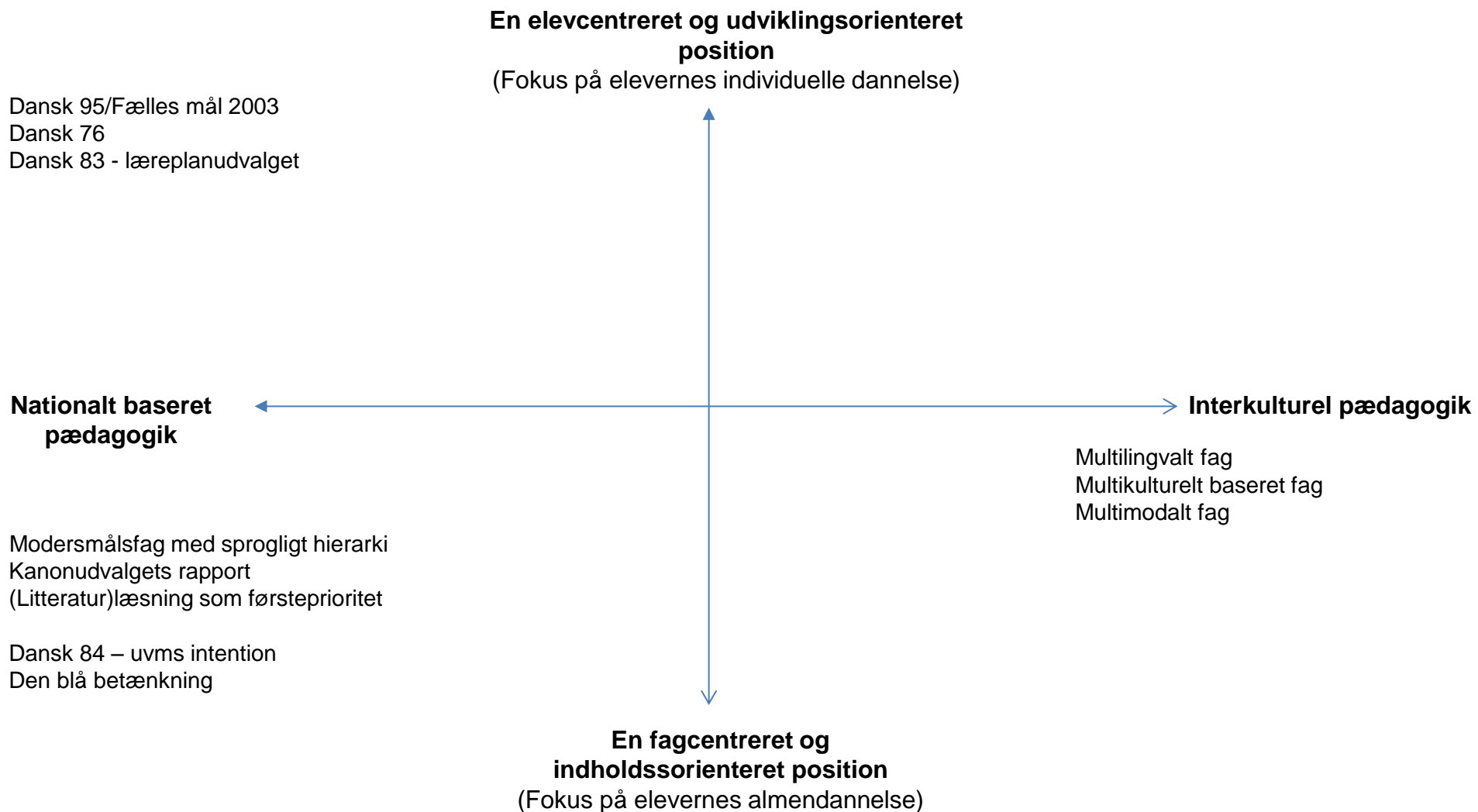
Respons til Helle Pia Laursens oplæg

Nikolaj Frydensbjerg Elf
DaDi-seminar 2. juni 2014
Aalborg Universitet København

Grundlag og retning for respons

- Grundlag
 - Fortløbende (u)formel samtale siden Fremtidens danskfag om 'kulturdimensionen', literacy og tosprogedes betydning i og for faget
 - Publikationer, især *Tegn på sprog* og *Literacy og sproglig diversitet*
 - Undervisningsbrug af projektet på Interkulturel pædagogik (SDU)
 - Stikord fra Helle til hendes oplæg i dag samt samtaler
 - Min begrænsede viden om tosprogethed og elever i indskolingsalder
- Retning for respons
 - Kontekstualiseringer dansk, nordisk, internationalt
 - Læsning af *Literacy og sproglig diversitet*
 - Spørgsmål

Holmen på DaDi-seminaret ‘Hvad skiller, hvad samler ...?’

Hägerfelt og Skarstein i *Den nordiske skolen – fins den?*

- Sammenligning af ‘kursplaner’ i Danmark, Sverige og Norge

Danska	Norska	Svenska
Språk: danska språkets struktur och funktion, grammatik o språkriktighet, genrer, språkhistoria,	Språk- och textkompetens, språkliga roller, kunskaper om språk o text, språk o funktion, förklara flerspråkighet, förklara språk o kultur och hur sambanden kan bidra till språkförändring, likheter o skillnader mellan nordiska språk, särdrag i norskan i jämförelse med andra språk, beskriva o värdera språk o genrer	Språk: Generella regler för språkets bruk o byggnad, skillnader tal o skrift, tillgodogöra sig innehållet i en text relevant för eleven, studieinriktningen o samhällslivet, språksociologi, språkhistoria

- ”Vi tolkar resultaten av den här undersökningen som ett tecken på att det etniskt heterogena samhället i modersmålsundervisningen generellt inte ges särskilt stort utrymme i den konkreta undervisningen.” (Hägerfeldt & Skarstein, 2012: 242)

Jim Cummins i

Managing Diversity in Education

- Undersøgelser af ‘Languages, Policies, Pedagogies’
- Empiri: ‘immigrantelevers’ sproglige udvikling i en række europæiske lande, bl.a. Polen, Irland, England, Nepal; PISA-lande
- Cummins: Præsentation af PISA-undersøgelse, vurdering af indsatsen i enkeltlande, nye identitetsorienteret model
 - ”PISA has highlighted the extent of immigrant students’ underachievement in many affluent countries” (Cummins, 2014:3)
 - ”It is probably no coincidence that second-generation students tend to perform very poorly in countries that have been characterized by highly negative attitudes towards immigrants (e.g. Belgium, Denmark, Germany)” (9)

Model for Literacy Achievement

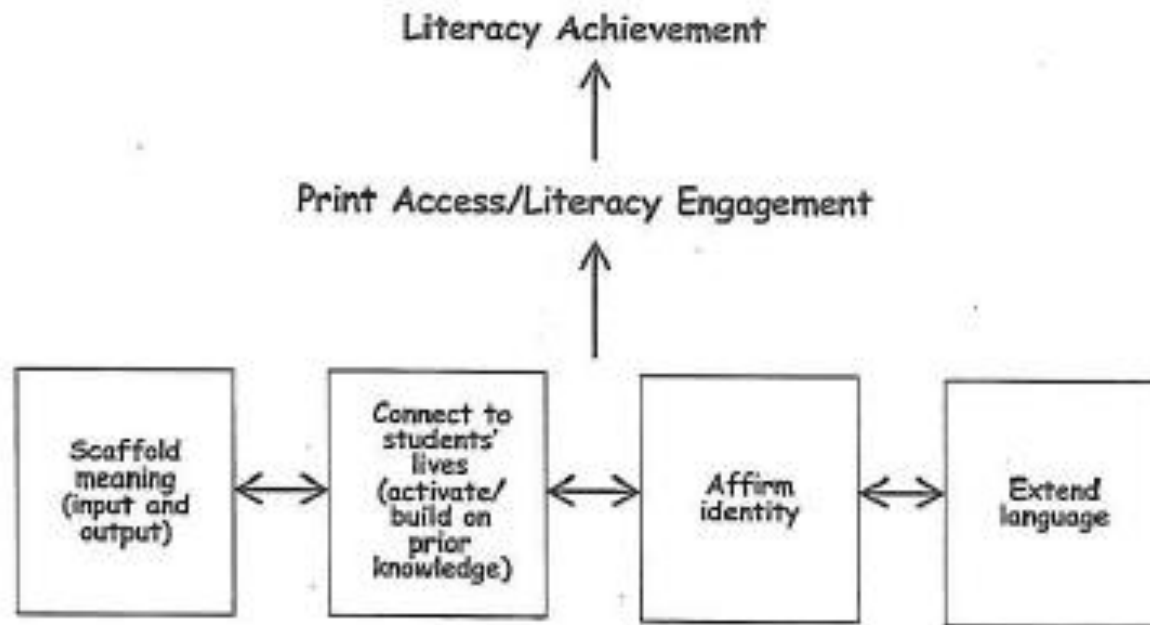

Figure 1.3 An evidence-based framework for promoting literacy achievement among linguistically diverse students

Cummins, J. (2014).

Læsning af *Literacy* og sproglig diversitet (Laursen 2013)

Tegn på sprog sammenlignet med projekt Faglighed og skriftlighed

- Ligheder
 - Forskningsinteresse: Literacy
 - Teoretisk grundlag: socialesemiotik; skriveridentitetsteori
- Forskelle
 - Forskningsinteresse: Literacy-biliteracy-grænsefladen
 - Metodologi: Eksplorativt - interventionsstudie; anonymitet (forskerjeg eller -vi?)

Ladegaard (2013): "Børns muligheder for selvudfoldelse..."

- Spørgsmål: Hvilke muligheder og begrænsninger er der for elevers selvudfoldelse gennem literacybegivenheder med bestemte kulturelle artefakter?
- Tese: Behov for større fokus på tosprogethed som en dynamisk kategori, en mulig ressource
- Fund: Stærke følelser hos elever over for nye møder mellem kulturelle artefakter – påvirker identitet
- Er det en fagdidaktisk analyse af 'dansk' og/eller en didaktisk analyse af 'projektpædagogik' i en interkulturel pædagogisk sammenhæng?

Spørgsmål

- Berører Tegn på sprog-projektet et almenpædagogisk og/eller fagdidaktisk dansk-/modersmålsdidaktisk forskningsfelt?
- Udfordrer Tegn på sprog-projektet og literacyforskning generelt vores typiske rammesætning af forskning?
- Hvis eller når dansk-/modersmålsdidaktisk problemfelt – på hvilken måde? Hvilke konsekvenser kunne det få for en ‘danskfagenes didaktik’?
- Hvad betyder ‘læsning og skrivning’ i dag? Hvad betyder literacy? Hvor? Hvornår? ‘I mediernes tidsalder’?
- ‘Mennesker som sociale aktører’ – hvorfor ikke (også) kulturelle? Hvad er forskellen på social og kulturel?
- Skriftsprogstilegnelse – hvorfor ‘-tilegnelse’, ikke fx -betydningsdannelse? Et læringsteoretisk spørgsmål

Referencer

- Cummins, J. (2014). Language and Identity in Multilingual Schools: Constructing Evidence-based Instructional Policies. In D. Little, C. Leung & P. van Avermaet (Eds.), *Managing Diversity in Education. Languages, Policies, Pedagogies* (pp. 3-26). Bristol / Buffalo / Toronto: Multilingual Matters.
- Holmen, A. (2011). Den gode gartner og ukrudtet. In C. Haas, A. Holmen, C. Horst & B. Kristjánsdóttir (Eds.), *Ret til dansk - Uddannelse, sprog og kulturarv*. København: Aarhus Universitetsforlag.
- Hägerfeldt, G., & Skarstein, D. (2012). I spänningsfältet mellan det etniskt homogena och heterogena: Nordiska modersmåslärares diskurser om elever och undervisning i det etniskt heterogena samhället. In N. F. Elf & P. Kaspersen (Eds.), *Den nordiske skolen - fins den?* (pp. 215-243). Oslo: Novus.
- Ladegaard, U. (2013). Børns muligheder for selvudfoldelse i faglig skrivning: Skriveridentiteter i det flersprogede klasserum. In H. P. Laursen (Ed.), *Literacy og sproglig diversitet* (pp. 139-154). Aarhus: Aarhus Universitetsforlag.
- Laursen, H. P. (Ed.). (2013). *Literacy og sproglig diversitet*. Aarhus: Aarhus Universitetsforlag.